

▼B**NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES)
č. 1082/2006**

ze dne 5. července 2006

o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)

*Článek 1***Povaha ESÚS****▼M1**

1. Evropské seskupení pro územní spolupráci („ESÚS“) může být zřízeno na území Unie za podmínek a podle ujednání stanovených v tomto nařízení.

2. Cílem ESÚS je usnadnit a podporovat především územní spolupráci, včetně jednoho nebo více typů přeshraniční, nadnárodní a mezi-regionální spolupráce, mezi jeho členy, jak je uvedeno v čl. 3 odst. 1, za účelem posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti Unie.

▼B

3. ESÚS má právní subjektivitu.

4. ESÚS má v každém členském státě nejširší právní způsobilost přiznávanou podle vnitrostátního práva daného členského státu právnickým osobám; může zejména nabývat nebo zcizovat movitý i nemovitý majetek, přijímat zaměstnance do pracovního poměru a vystupovat před soudem.

▼M1

5. Sídlo ESÚS se nachází v členském státě, podle jehož práva je zřízen alespoň jeden z členů ESÚS.

▼B*Článek 2***Rozhodné právo****▼M1**

1. Jednání statutárních orgánů ESÚS se řídí:

a) tímto nařízením;

b) úmluvou uvedenou v článku 8, pokud to toto nařízení výslovně povoluje; a

c) v případě záležitostí, které toto nařízení neupravuje nebo které upravuje jen částečně, vnitrostátním právem členského státu, v němž má ESÚS sídlo.

Pokud je to nezbytné pro určení rozhodného práva v rámci práva Unie či mezinárodního práva soukromého, považuje se ESÚS za subjekt toho členského státu, v němž má sídlo.

▼ M1

1a. Činnosti ESÚS týkající se provádění úkolů uvedených v čl. 7 odst. 2 a 3 v rámci Unie se řídí použitelným právem Unie a vnitrostátním právem stanoveným úmluvou uvedenou v článku 8.

Činnosti ESÚS spolufinancované z rozpočtu Unie jsou v souladu s požadavky stanovenými v použitelném právu Unie a ve vnitrostátním právu týkajícím se uplatňování tohoto práva Unie.

▼ B

2. Je-li členský stát tvořen více územními celky, které mají vlastní právní předpisy, zahrnuje odkaz na platné právo podle odst. 1 písm. c) právo dotyčných územních jednotek, s přihlédnutím k ústavnímu uspořádání dotyčného členského státu.

*Článek 3***Složení ESÚS****▼ M1**

1. Členy ESÚS se mohou stát tyto subjekty:
 - a) členské státy nebo orgány na vnitrostátní úrovni;
 - b) regionální orgány;
 - c) místní orgány;
 - d) veřejné podniky ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ⁽¹⁾ nebo veřejnoprávní subjekty ve smyslu čl. 1 odst. 9 druhého pododstavce směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ⁽²⁾;
 - e) podniky pověřené poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu v souladu s použitelným právem Unie a vnitrostátním právem;

▼ C1

- f) celostátní, regionální nebo místní orgány nebo subjekty či podniky, které jsou rovnocenné subjektům nebo podnikům uvedeným v písmenech d) a e), ze třetích zemí, s výhradou podmínek stanovených v článku 3a.

▼ B

Členy mohou být i sdružení tvořená subjekty patřícími do jedné nebo více těchto kategorií.

▼ M1

2. S výjimkou případu podle čl. 3a odst. 2 a 5 sdružuje ESÚS členy pocházející z území nejméně dvou členských států.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb (Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 114).

▼ **M1***Článek 3a***Přistoupení členů ze třetích zemí nebo zámořských zemí a území (ZZÚ)**

1. V souladu s čl. 4 odst. 3a může ESÚS sdružovat členy pocházející z území nejméně dvou členských států a jedné nebo více třetích zemí sousedících nejméně s jedním z těchto členských států včetně jeho nejvzdálenějších regionů, pokud tyto členské státy a třetí země společně vykonávají činnosti v rámci územní spolupráce nebo provádí programy podporované Unii.

Pro účely tohoto nařízení se třetí země nebo ZZÚ považuje za sousedící s členským státem včetně jeho nejvzdálenějších regionů, pokud tato třetí země nebo ZZÚ sdílí s členským státem společnou pozemní hranici nebo pokud jsou tato třetí země nebo ZZÚ i členský stát způsobilé podle společného námořního přeshraničního nebo nadnárodního programu v rámci cíle Evropská územní spolupráce nebo podle jiného programu přeshraniční spolupráce, spolupráce přes moře či spolupráce pobřežních oblastí, a to i tehdy, když je oddělují mezinárodní vody.

2. ESÚS může sdružovat členy pocházející z území pouze jednoho členského státu a jedné či více třetích zemí nebo sousedících s daným členským státem, včetně jeho nejvzdálenějších regionů, pokud se podle tohoto členského státu takovéto ESÚS slučuje s oblastí působnosti jeho územní spolupráce v rámci přeshraniční či nadnárodní spolupráce nebo dvoustranných vztahů s danými třetími zeměmi.

3. Pro účely odstavců 1 a 2 zahrnují třetí země sousedící s členským státem včetně jeho nejvzdálenějších regionů námořní hranice mezi dotčenými zeměmi.

4. V souladu s článkem 4a a s výhradou podmínek stanovených v odstavci 1 tohoto článku může ESÚS rovněž sdružovat členy pocházející z území alespoň dvou členských států včetně jejich nejvzdálenějších regionů a z jedné nebo více ZZÚ, ať má členy z jedné či více třetích zemí, či nikoli.

5. V souladu s článkem 4a a s výhradou podmínek stanovených v odstavci 2 tohoto článku může ESÚS rovněž sdružovat členy pocházející pouze z území jednoho členského státu včetně jeho nejvzdálenějších regionů a z jedné nebo více ZZÚ, ať má členy z jedné či více třetích zemí, nebo ne.

6. ESÚS nemůže být zřízeno pouze mezi členy z jednoho členského státu a jedné či více ZZÚ majících vazby k témuž členskému státu.

▼ **B***Článek 4***Zřízení ESÚS**

1. Rozhodnutí zřídit ESÚS se přijímá na základě podnětu ze strany jeho případných budoucích členů.

▼B

2. Každý případný budoucí člen:
 - a) oznámí členskému státu, podle jehož právních předpisů byl zřízen, svůj záměr účastnit se ESÚS a
 - b) zašle tomuto členskému státu jedno vyhotovení navrhované úmluvy uvedené v článku 8 a stanov uvedených v článku 9.

▼M1

3. Po oznámení případného budoucího člena podle odstavce 2 členský stát, který obdržel oznámení, s ohledem na svoji ústavní strukturu schválí účast případného budoucího člena v ESÚS a úmluvu, ledaže tento členský stát shledá, že:

- a) tato účast či úmluva není v souladu s kterýmkoliv u následujících:
 - i) tímto nařízením;
 - ii) jiným právním předpisem Unie týkajícím se jednání a činnosti ESÚS;
 - iii) vnitrostátním právním předpisem týkajícím se působnosti a pravomocí případného budoucího člena;
- b) taková účast není opodstatněná z důvodů veřejného zájmu nebo veřejné politiky příslušného členského státu; nebo
- c) stanovy nejsou v souladu s úmluvou.

V případě neschválení vydá členský stát prohlášení, v němž uvede své důvody k odepření schválení a případně navrhne nezbytné změny úmluvy.

Pokud jde o schválení, dospěje členský stát k rozhodnutí ve lhůtě šesti měsíců ode dne doručení oznámení v souladu s odstavcem 2. Pokud v této lhůtě členský stát, který obdržel oznámení, nevznese žádné námitky, považují se účast případného budoucího člena a úmluva za schválené. Avšak členský stát, v němž se má nacházet plánované sídlo ESÚS, formálně schválí úmluvu dříve, než bude moci být ESÚS vytvořen.

Jakákoliv žádost o doplňující informace členského státu adresovaná případnému budoucímu členovi lhůtu uvedenou ve třetím pododstavci přeruší. Doba přerušení bude započata dnem následujícím po dni, kdy členský stát odeslal své připomínky případnému budoucímu členovi, a potrvá až do doby, kdy případný budoucí člen na připomínky odpoví.

K přerušení lhůty uvedené ve třetím pododstavci však nedojde, pokud případný budoucí člen předložil odpověď na připomínky členského státu do deseti pracovních dnů poté, co započala doba přerušení.

Při rozhodování o účasti případného budoucího člena v ESÚS mohou členské státy uplatňovat svá vnitrostátní pravidla.

▼ M1

3a. V případě ESÚS s případnými budoucími členy z jedné nebo více třetích zemí se členský stát, v němž se má nacházet plánované sídlo ESÚS, za konzultace s ostatními dotčenými členskými státy přesvědčí, že jsou splněny podmínky stanovené v článku 3a a že každá třetí země schválila účast případného budoucího člena v souladu s:

- a) podmínkami a postupy rovnocennými podmínkám a postupům stanoveným v tomto nařízení; nebo
- b) dohodou uzavřenou mezi alespoň jedním členským státem, podle jehož práva je případný budoucí člen zřízen, a takovou třetí zemí.

▼ B

4. Členské státy určí příslušné orgány, které přijímají oznámení a doklady uvedené v odstavci 2.

▼ M1

5. Členové schválí úmluvu uvedenou v článku 8, přičemž zajistí soulad se schválením podle odstavce 3 tohoto článku.

6. Každou změnu úmluvy nebo stanov oznámí ESÚS členským státům, podle jejichž práva jsou jeho členové ESÚS zřízeni. Každou změnu úmluvy, pouze s výjimkou přistoupení nového člena podle odst. 6a písm. a), schvalují tyto členské státy podle postupu stanoveného v tomto článku.

6a. Následující ustanovení se použijí v případě přistoupení nových členů k již existujícímu ESÚS:

- a) V případě přistoupení nového člena z členského státu, který již úmluvu schválil, toto přistoupení schvaluje pouze členský stát, podle jehož práva je nový člen zřízen, v souladu s postupem stanoveným v odstavci 3 a po oznámení členskému státu, v němž má ESÚS své sídlo.
- b) V případě přistoupení nového člena z členského státu, který úmluvu ještě neschválil, se použije postup stanovený v odstavci 6.
- c) V případě přistoupení nového člena ze třetí země k již existujícímu ESÚS provede členský stát, v němž se nachází sídlo ESÚS, postupem stanoveným v odstavci 3a přezkum takového přistoupení.

*Článek 4a***Účast členů ze zámořských zemí a území**

V případě ESÚS s případnými budoucími členy ze ZZÚ zajistí členský stát, s nímž je ZZÚ spojeno, že jsou splněny podmínky stanovené v článku 3a, a s ohledem na své vztahy s daným ZZÚ buď:

- a) schválí účast případných budoucích členů v souladu s čl. 4 odst. 3; nebo

▼ M1

- b) písemně potvrdí členskému státu, v němž se má nacházet plánované sídlo ESÚS, že příslušné orgány v ZZÚ schválily účast případných budoucích členů v souladu s podmínkami a postupy rovnocennými podmínkám a postupům stanoveným v tomto nařízení.

*Článek 5***Nabývání právní subjektivity a zveřejnění v Úředním věstníku**

1. Úmluva, stanov a veškeré jejich pozdější změny se registrují nebo zveřejňují v členském státě, v němž má dotčené ESÚS své sídlo, v souladu s použitelným vnitrostátním právem tohoto členského státu. ESÚS nabývá právní subjektivitu dnem registrace úmluvy a stanov nebo dnem jejich zveřejnění, podle toho, co nastane dříve. Členové informují dotčené členské státy a Výbor regionů o registraci nebo zveřejnění úmluvy a stanov.

2. ESÚS do deseti pracovních dnů od registrace nebo zveřejnění úmluvy a stanov zajistí, aby byla Výboru regionů zaslána žádost podle vzoru stanoveného v příloze tohoto nařízení. Výbor regionů tuto žádost předá Úřadu pro publikace Evropské unie, který v řadě C *Úředního věstníku Evropské unie* zveřejní oznámení o zřízení ESÚS s podrobnostmi stanovenými v příloze tohoto nařízení.

▼ B*Článek 6***Kontrola řízení veřejných finančních prostředků**

1. Kontrolu toho, jak ESÚS řídí veřejné finanční prostředky, vykonávají příslušné úřady členského státu, v němž má ESÚS sídlo. Členský stát, v němž má ESÚS sídlo, pro tento úkol určí příslušný orgán ještě předtím, než podle článku 4 schválí účast v ESÚS.

2. Pokud to vyžadují vnitrostátní právní předpisy ostatních dotčených členských států, zajistí orgány členského státu, v němž má ESÚS sídlo, aby příslušné orgány v ostatních dotčených členských státech prováděly na svém území kontroly činností ESÚS, které jsou vykonávány v těchto členských státech, a vyměňovaly si veškeré související informace.

3. Veškeré kontroly se vykonávají v souladu s mezinárodně uznávanými auditorskými standardy.

▼ M1

4. Bez ohledu na odstavce 1, 2 a 3 tohoto článku, pokud úkoly ESÚS uvedené v čl. 7 odst. 3 zahrnují akce spolufinancované Unií, použijí se příslušné právní předpisy o kontrole finančních prostředků poskytnutých Unií.

▼ B

5. Členský stát, v němž má ESÚS sídlo, informuje ostatní dotčené členské státy o veškerých obtížích, s nimiž se během kontrol setká.

*Článek 7***Úkoly**

1. ESÚS vykonává úkoly, které mu svěří jeho členové v souladu s tímto nařízením. Jeho úkoly stanoví úmluva, na níž se dohodnou jeho členové, v souladu s články 4 a 8.

▼ M1

2. ESÚS jedná v mezích úkolů, jimiž bylo pověřeno, tedy usnadnění a podpora územní spolupráce za účelem posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti Unie a překonávání překážek na vnitřním trhu. Všechny úkoly stanoví jeho členové za spadající do pravomocí každého člena, ledaže členský stát nebo třetí země schválí účast člena zřízeného podle jeho vnitrostátního práva, i když tento člen nemá pravomoc ke všem úkolům stanoveným v úmluvě.

3. ESÚS může provádět zvláštní činnosti územní spolupráce mezi svými členy při sledování cíle uvedeného v čl. 1 odst. 2, ať již s finanční podporou ze strany Unie, nebo bez ní.

Úkoly ESÚS se mohou především týkat provádění programů spolupráce nebo jejich částí nebo prováděním činností podporovaných Uní prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu nebo Fondu soudržnosti či jakoukoliv kombinací těchto fondů.

Členské státy mohou omezit úkoly, které mohou ESÚS provádět bez finanční podpory ze strany Unie. Aniž je dotčen článek 13, členské státy nicméně nevyloučí úkoly týkající se investičních priorit uvedených v článku 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1299/2013 ⁽¹⁾.

▼ B

4. Úkoly, kterými členové pověří ESÚS, se netýkají výkonu pravomocí, jež ukládá veřejné právo, ani povinností určených k ochraně obecných zájmů státu nebo jiných orgánů veřejné moci, jako jsou policejní a normotvorné pravomoci, výkon spravedlnosti a zahraniční politika.

▼ M1

Shromáždění ESÚS uvedené v čl. 10 odst. 1 písm. a) však v souladu s použitelným právem Unie a vnitrostátním právem může stanovit podmínky používání určitého prvku infrastruktury, kterou ESÚS spravuje, nebo podmínky, za nichž se poskytuje služba obecného hospodářského zájmu, a to včetně tarifů a poplatků, které budou uživatelé platit.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1299/2013 ze dne 17. prosince 2013 o zvláštních ustanoveních týkajících se podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro cíl Evropská územní spolupráce (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 259).

▼B

5. Členové ESÚS mohou jednomyslně rozhodnout o zmocnění jednoho z členů k plnění úkolů seskupení.

*Článek 8***Úmluva**

1. ESÚS se řídí úmluvou, kterou jednomyslně uzavřou jeho členové v souladu s článkem 4.

▼M1

2. Úmluva stanoví:

- a) název ESÚS a jeho sídlo;
- b) rozsah území, na němž může ESÚS plnit své úkoly;
- c) cíl a úkoly ESÚS;
- d) dobu trvání ESÚS a podmínky, kterými se řídí jeho rozpuštění;
- e) seznam členů ESÚS;
- f) seznam orgánů ESÚS a jejich příslušných pravomocí;
- g) použitelné právo Unie a vnitrostátní právo členského státu, v němž má ESÚS statutární sídlo pro účely výkladu a prosazování úmluvy;
- h) použitelné právo Unie a vnitrostátní právo členského státu, v němž jednají statutární orgány ESÚS;
- i) případná opatření pro účast členů ze třetích zemí nebo zámořských zemí a území, včetně stanovení rozhodného práva, pokud ESÚS plní úkoly ve třetích zemích či v zámořských zemích či územích;
- j) použitelné právo Unie a vnitrostátní právo, jež se přímo týkají činností ESÚS prováděných v rámci úkolů stanovených v úmluvě;
- k) pravidla použitelná pro zaměstnance ESÚS, jakož i zásady pro opatření týkající se personálního řízení a způsobů nábory zaměstnanců;
- l) opatření pro odpovědnost ESÚS a jeho členů v souladu s článkem 12;
- m) vhodná ujednání o vzájemném uznávání, včetně pro účely finanční kontroly řízení veřejných finančních prostředků; a dále
- n) postupy pro přijetí stanov a změn úmluvy, které jsou v souladu s povinnostmi stanovenými v člancích 4 a 5.

3. Informace podle odst. 2 písm. b) však nejsou vyžadovány, pokud se úkoly ESÚS týkají pouze řízení programu spolupráce nebo jeho části v rámci nařízení (EU) č. 1299/2013 nebo pokud se ESÚS týká mezi-regionální spolupráce nebo sítí.

▼ M1*Článek 9***Stanovy**

1. Stanovy ESÚS přijímají na základě úmluvy a v souladu s ní jeho členové jednomyslně.
2. Stanovy ESÚS obsahují přinejmenším:
 - a) provozní předpisy orgánů ESÚS a jejich pravomoci, jakož i počet zástupců členů v příslušných orgánech;
 - b) jeho postupy při rozhodování;
 - c) jeho pracovní jazyk nebo jazyky;
 - d) ujednání o jeho fungování;
 - e) jeho postupy týkající se personálního řízení a nábory zaměstnanců;
 - f) ujednání o finančních příspěvcích jeho členů;
 - g) použitelná účetní a rozpočtová pravidla pro jeho členy;
 - h) určení nezávislého externího auditora jeho účetních závěrek; a
 - i) postupy pro změny jeho stanov, které jsou v souladu s povinnostmi stanovenými v článcích 4 a 5.

▼ B*Článek 10***Uspořádání ESÚS**

1. ESÚS má alespoň tyto orgány:
 - a) shromáždění, které je tvořeno zástupci jeho členů;
 - b) ředitele, který ESÚS zastupuje a jedná jeho jménem.
2. Stanovy mohou upravovat zřízení dalších orgánů s jasně vymezenými pravomocemi.
3. ESÚS odpovídá vůči třetím osobám za jednání svých orgánů, a to i v případě, že toto jednání nespadá do úkolů ESÚS.

*Článek 11***Rozpočet**

1. ESÚS vypracuje roční rozpočet, který přijímá shromáždění a který obsahuje zejména složku běžných nákladů a v případě potřeby provozní složku.

▼ M1

2. Příprava účetních závěrek, v případě potřeby včetně doprovodné výroční zprávy, auditu a zveřejnění těchto účetních závěrek, se řídí vnitrostátním právem členského státu, v němž má ESÚS sídlo.

▼ B*Článek 12***Likvidace, úpadek, zastavení plateb a odpovědnost**

1. Pokud jde o likvidaci, úpadek, zastavení plateb a podobné postupy, řídí se ESÚS právními předpisy členského státu, v němž má sídlo, pokud odstavce 2 a 3 nestanoví jinak.

▼ M1

ESÚS odpovídá za veškeré své dluhy.

2. Aniž je dotčen odstavec 3, pokud aktiva ESÚS nedostačují na pokrytí jeho závazků, odpovídají jeho členové za dluhy ESÚS jakékoli povahy, přičemž se podíl každého člena stanoví úměrně k jeho finančnímu příspěvku. Úprava finančních příspěvků musí být obsažena ve stanovách.

Členové ESÚS mohou ve stanovách určit, že po ukončení svého členství v daném ESÚS budou odpovídat za závazky vyplývající z jeho činnosti v průběhu svého členství.

2a. Pokud je odpovědnost alespoň jednoho člena ESÚS z členského státu omezena v důsledku vnitrostátního práva, podle něhož je zřízen, mohou ostatní členové v úmluvě rovněž omezit svou odpovědnost, pokud jim to vnitrostátní právo provádějící toto nařízení umožní.

Název ESÚS, jehož členové mají omezenou odpovědnost, musí obsahovat výraz „s ručením omezeným“.

Požadavky na zveřejnění úmluvy, stanov a účetních závěrek ESÚS, jehož členové mají omezenou odpovědnost, musí být přinejmenším rovnocenné požadavku, který se uplatňuje pro jiné právní subjekty s omezenou odpovědností podle práva členského státu, v němž má ESÚS sídlo.

V případě ESÚS, jehož členové mají omezenou odpovědnost, může kterýkoliv dotčený členský stát požadovat, aby takové ESÚS uzavřelo vhodné pojištění nebo aby se na něj vztahovala záruka poskytnutá bankou nebo jinou finanční institucí se sídlem v členském státě nebo aby se na něj vztahoval nástroj poskytnutý veřejným subjektem či členským státem jako záruka za účelem krytí rizik, která jsou specifická pro činnosti daného ESÚS.

▼ B

3. Aniž je dotčena finanční odpovědnost členských států, pokud jde o finanční prostředky ze strukturálních fondů nebo Fondu soudržnosti poskytnuté určitému ESÚS, nevzniká v důsledku tohoto nařízení členským státům ve vztahu k ESÚS, jehož nejsou členy, žádná finanční odpovědnost.

*Článek 13***Veřejný zájem**

Pokud ESÚS provádí činnost v rozporu s předpisy členského státu o veřejné politice, veřejné bezpečnosti, veřejném zdraví nebo veřejné mravnosti nebo v rozporu s jeho veřejným zájmem, může příslušný

▼B

orgán dotyčného členského státu tuto činnost na svém území zakázat nebo požadovat, aby se členové zřízení podle jeho práva vzdali členství v ESÚS, dokud ESÚS dotyčnou činnost neukončí.

Účelem těchto zákazů nesmí být svévolné ani skryté omezování územní spolupráce mezi členy ESÚS. Rozhodnutí příslušného orgánu musí být přezkoumatelné soudem.

*Článek 14***Rozpuštění**

1. Bez ohledu na ustanovení o rozpuštění uvedená v úmluvě nařídí příslušný soud nebo orgán členského státu, v němž má ESÚS sídlo, na žádost kteréhokoli příslušného orgánu s oprávněným zájmem zrušení ESÚS, pokud shledá, že ESÚS nadále nesplňuje požadavky stanovené v čl. 1 odst. 2 nebo v článku 7, zejména že jedná mimo meze úkolů stanovených v článku 7. Příslušný soud nebo orgán uvědomí všechny členské státy, podle jejichž práva byli členové zřízení, o každé žádosti o rozpuštění ESÚS.

2. Příslušný soud nebo orgán může ESÚS poskytnout lhůtu k nápravě nežádoucího stavu. Nedojde-li k nápravě ve stanovené lhůtě, nařídí příslušný soud nebo správní orgán jeho zrušení.

*Článek 15***Soudní příslušnost**

1. Třetí osoby, které se cítí být poškozeny jednáním nebo opomenutím některého ESÚS, jsou oprávněny uplatňovat své nároky soudní cestou.

▼M1

2. Nestanoví-li toto nařízení jinak, vztahuje se na spory, jejichž stranou je ESÚS, právní předpisy Unie o soudní příslušnosti. Ve věci, která není upravena těmito právními předpisy Unie, jsou pro řešení sporů příslušné soudy členského státu, v němž má ESÚS sídlo.

▼B

Pro řešení sporů podle čl. 4 odst. 3 nebo 6 anebo podle článku 13 jsou příslušné soudy členského státu, jehož rozhodnutí je napadáno.

3. Nic v tomto nařízení nebrání občanům uplatňovat svá vnitrostátní ústavní práva na podání opravného prostředku proti veřejnoprávním subjektům, které jsou členy ESÚS, pokud jde o:

a) správní rozhodnutí týkající se činností prováděných ESÚS;

b) přístup ke službám v jejich vlastním jazyce a

▼ B

c) přístup k informacím.

Pro tyto případy jsou příslušné soudy členského státu, podle jehož ústavy vznikají práva na podání opravného prostředku.

*Článek 16***Závěrečná ustanovení****▼ M1**

1. Členské státy přijmou předpisy k zajištění účinného uplatňování tohoto nařízení, včetně určení příslušných orgánů odpovědných za schvalování, v souladu se svými právními a správními opatřeními.

Vyžaduje-li to vnitrostátní právo některého členského státu, může tento členský stát vypracovat souhrnný seznam úkolů, které členové ESÚS ve smyslu čl. 3 odst. 1 zřízení podle jeho práva již mají, pokud jde o územní spolupráci uvnitř tohoto členského státu.

Členský stát předloží Komisi veškeré předpisy přijaté na základě tohoto článku, jakož i jejich změny. Komise tyto předpisy následně předá ostatním členským státům a Výboru regionů.

1a. Týkají-li se předpisy uvedené v odstavci 1 členského státu, k němuž má vazby ZZÚ, zajišťují při zohlednění vztahu členského státu s touto ZZÚ rovněž účinné uplatňování tohoto nařízení vůči této ZZÚ, sousedícím členským státům nebo nejvzdálenějším regionům těchto členských států.

▼ B

2. Členské státy mohou stanovit úhradu poplatků v souvislosti s registrací úmluvy a stanov; výše těchto poplatků však nesmí přesáhnout příslušné správní náklady.

▼ M1*Článek 17***Zpráva**

Do 1. srpna 2018 předloží Komise Evropskému parlamentu, Radě a Výboru regionů zprávu o uplatňování tohoto nařízení, která na základě ukazatelů zhodnotí jeho účelnost, efektivnost, významnost, evropskou přidanou hodnotu a prostor pro zjednodušení.

Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 17a, jimiž stanoví seznam ukazatelů uvedených v prvním pododstavci.

*Článek 17a***Výkon přenesení pravomoci**

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

▼ M1

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 17 druhém pododstavci je svěřena Komisi na dobu pěti let od 21. prosince 2013.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedeně v čl. 17 druhém pododstavci kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedo-
týká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu i Radě.
5. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 17 druhého pododstavce vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o tři měsíce.

▼ B*Článek 18***Vstup v platnost**

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ke dni 1. srpna 2007, s výjimkou článku 16, který se použije ode dne 1. srpna 2006.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.